

Förståelse är det viktigaste

För att kunna hantera sin häst måste man lära sig att förstå hästens natur och sätt att kommunicera. Hästen är trygg om människan antar en ledarroll, säger Ed Dabney, expert på relationen häst och ryttare emellan.

» KARLEBY

– Eftersom hästen saknar intellektet att förstå oss människor är det vår uppgift att lära känna hästens natur, berättar hästexperten Ed Dabney.

Dabney som är född och uppvuxen på en hästfarm i USA har utvecklat egna tekniker för att göra förhållandet mellan häst och människa så givande som möjligt. Nu är han i Kvikant i Karleby där han håller kurser både i grupper och privat för ryttare som vill utveckla sitt kunnande om hästar. Dabney har besökt Karleby en gång tidigare.

– Min far hade ett naturligt mildt sätt med hästar och jag har utvecklat tekniker som går att lära ut.

Grunden för Dabneys filosofi är omsorg, kommunikation och kontinuitet. Han berättar att tekniker med hästar inte är något nytt, den tidigaste boken som skrivits om människans förhållande till hästen är 2000 år gammal. Ryttarkonstens glansperiod var i 1500- och 1600-talets Frankrike och Spanien där den klassiska ridstilen utvecklades.

– Egentligen finns det inga stilar. Det finns bra ridande och dåligt ridande och jag undervisar i bra ridande, förklarar Dabney.

Det eftersträvansvärda i den klassiska ridkonsten är lätthet i stället för tung dominans. Med undervisning och teknik behöver man inte kontrollera hästen med remmar och kedjor.

– Hästen gör gärna vad du säger att den ska göra ifall den

Ed Dabney hjälper Tanja Puskala att följa hästens Kostis rörelser.

FOTO: MARIANN HILLI

förstår vad du säger.

Dabneys teknik utgörs av sex steg och börjar redan på marken.

– Det första mötet med hästen är av stor betydelse. Backar du undan för hästen tror den att den måste ta en ledarroll och förstår inte att den ska lyda dig sedan när du sitter på hästryggen.

Genom att få hästen att följa ryttarens instruktioner redan på marken förstår hästen vem som är ledare och följer villigt ryttaren under själva ridningen.

– Det är som när en pilot gör en kontroll av planet innan han startar, man gör det varje gång. Det blir en mjukstart för både hästen och ryttaren och tar mindre än tio minuter, säger Dabney.

Efter att ha fastställt de gällande rollerna blir ritten säker, trygg och konstruktiv. Utan etablerade roller uppstår en osäker maktkamp där ryttaren försöker bemästra en häst som tror den är ledare.

Bakom Ed Dabneys tekniker ligger grundlig efterforskning. Han har observerat vilda hästar i bergstrakterna i Wyoming, nära Yellowstone. Hästar har en naturlig hierarki där den starkaste sköter om hela flocken. Det är ett stort ansvar som hästar helst inte tar på sig.

– Hästen vill veta vem som är överhuvud och är själv gärna den som följer en skicklig ledare. Inom vildhästflockarna finns en sträng disciplin där flockledaren fattar beslut och skyddar mot faror. Genom att etablera din position som ledare blir hästen trygg, berättar Dabney.

För ryttaren är det viktigt att sitta rätt och följa hästens rörelser. Ryttaren ska först sträva efter att kontrollera sig själv och sin balans och sedan fokusera på hästen.

– Jag har ett givande jobb, det är fantastiskt att se resultat i ryttarens och hästens utveckling. Relationen mellan häst och människa ska vara positiv och inte en orsak till stress och det är roligt att kunna hjälpa.

Dabney brukar åka tillbaka till ställen där han hållit kurser för att se hur ryttarna har blivit skickligare. Ofta märks resultat redan under en lektion, men processen blir aldrig färdig.

– Efter mitt besök här ska jag undervisa hästburna vakter vid det kungliga slottet i Stockholm och sedan reser jag till Frankrike. Jag hoppas jag kan komma tillbaka hit nästa år igen.

MARIANN HILLI
mariann.hilli@ot.fi

tiistai

Ota yhteyttä
Pääryn juttuvieraita puhelin
000704405
Tekstiviestillä numeron
0254, kirjoita viestin alkuun
viesti.
Sähköposti toimittaja@pk.fi
www.keskipiihanmaa.net
Maksuviesti maksajaksi K,
puhelin 000704405

Pahin pelkoni on, että ääneni menee tuomareiden edessä jotenkin pieleen tai unohtan sanat.

Idolien koelauluihin osallistunut Siiri Kosonen, Iltä-Sanomata, 4.8.2008.

Tänään

Nimipäivät tänään:
Salmu, Sanelma ja Gurli,
ortodokseilla Joutsu,
Nonna ja Nanna

Nimipäivät huomenna:
Toimi, Keimo ja Sixten

Aurinko nousee:
Kokkolassa 4.50
(pimeys päättynyt 3.33)
Helsingissä 5.10
Oulussa 4.30

Aurinko laskee:
Kokkolassa 22.34
(pimeys alkaa 23.30)
Helsingissä 21.41
Oulussa 22.15

Sana

Minä se olen. Olen puhunut mitään ymmärtämättä asioista, joita en käsitä - ne ovat minulle liian ihmeellisiä. Siinä sanoin: "Kuuntele nyt, kun minä puhun. Job 42: 1-4"

Salamasudoku

Ratkaisu seuraavalla sivulla

	6			5	
1		2			
6	4			4	6
					2
2		5			
		6			

★★★★☆

Menot

KALAJOKI
Mieliteollisuus Maailman Irttu-
klo 19.
Välikouluohjelma Maailmalla,
Kalajoen Meri-urheilu-
seura, Juhokatu 5, 7.9. saakka.
Jää, Mehiläisliitto, Kalajoen Me-
hiläisliitto.

KANNUS
Galena Jurtuksesta Heikka ja
Tero heikköläinen, läsi ja polka,
Läsnä voimaa Läsnä-urheilun
avajaiset ti 5.8. klo 19. Näytellyt
ei otettu ajan väpää päälle.
Aamuste järj. Kulttuurikeskus.

KAUSTINEN
Kaustinen Ev. Opiston JOKI Vi-
lu-uudistus-tilaisuus kirkossa
tökönsaari kirkossa ke 6.8. klo 19
ja 20. Kirsin opilasta siestä-
nen soittolistat.

KINNULA
Ari-Arto Pesin vauhtuusa tai-
detta Pikkupöytä, vanhassa
saapissa.

KOKKOLA
Vauhtuusa-kaupungin kävelijöiden
lähtee Saattajien edessä klo 16.
Kierros kestää reisin tarmin
mielimitoitusten tarinoin
merkissä.

KOKKOLA
Kokkolan Oopperakesä, Offopera,
11.5.8. klo 19 Kokkolan kirkossa.
Pöytä, Lohi, VY, ti 6.8. klo 19
Pöytä, Lohi, VY, ti 6.8. klo 19
Pöytä, Lohi, VY, ti 6.8. klo 19

KONTAJA
Tahattajat Vuokko ja Eiko Rii-
vusaari, karmittia 4.8. taideita,
kottinen, kesäpäivä-työ-
kuun ajan.

MERIKÄIVI
Musiikkia ti 5.8. klo 19 ja
kassa, Anniin saarukset, utu-
rus - laulu, huokontaa.

MUVALA
Tilailijalähtee Ari-Kajalla
vuokko-työryhmä 10.8. saakka. A-
mu-työ 12-18.

OLAJA
Kokkolan monet kappeli-
näytelyt Sunnuntai (näytösten
näytelyt) 10.8. saakka. K-
kassaan.

OLAJA
Tiedote lähtee Tieteen
Doulonin kaupungin kirk-
kosta (takertta). Siiri Pöytä,
vuokko (viikot), Viikot-
kissa 1. 10.8. saakka, Ari, ke,
to ja klo 19-21, sujuttaja, la,
mu.

SEVI
Kokkolan taide- ja musiikki-
tuula-kuukausi-ohjelmaa
29.8. saakka. Avoloma kirjaston
kassakokous ma 11.8. klo 19-21,
to 19-21, to 19-21.

VIIVESKA
Marja Mänttä-urheilun My-
ylyyksiä.

Cowboy kesyttää Kokkolan

Anni Nissi
KOKKOLA (KP)

Ed Dabney katsoo vakavasti silmiin stersoniensa alta. Samalla katsoella hän saa tottelemaan oppilaiskassamman hevosen.

–Me emme ole nähneet mitään vastaavaa Suomessa, kehaisee Mats Storbjörk.

Storbjörk ja Kenneth Paakala kutsuivat yhdysvaltalaisen hevosemiehen Kokkolan. Dabney on opettanut ratsastusta ja hevosta Kokkolassa lauantai-
aikaan. Vieläkin maanantain ja tiistain aikana hän pitää tunteja 21 hevoselle.

–Sähköpostissa puhuttiin merelle siirtymisestä, soittareista ja otokista, mutta tämä onkin työtä, työtä ja työtä, Dabney tunkee ja nautaa päälle. Oikeasti tiukka aikataulu on työstään nauttivan miehen oma valinta. Josain välissä Dabney aikoo ottaa nokoset nurmikolla. Niin cowboy-kuntemma mukavat: käyvät maustalleen maahan ja vetävät hatun silmiinsä.

Dabney kävi Suomessa ensimmäisen kerran touku-
kuussa. Suunnitelmissa on palata taas ensi keväänä. Ihan vaikka tarkistamaan, onko muutosta tapahtunut toivotun suuntaan.

Pitäjänteisyys on yksi hevosemestaitoja opettavan Dabneyn ohjelman periaatteista.

–Minulle hauskin on nähdä ihmisten kehitty-
vän. Pidin esimerkiksi Matsin kanssa ensimmäisen tuntin nookkurissa. Sen jälkeen hän on harjoitellut ja kehittänyt paljon, Dabney kehuu.

Vain toinen voi olla johtaja: Imppu-ruuna tai Ed Dabney.

Katja Pulkkinen opettelee oikeaa laanti... kyyttä. Ed Dabney ohjeistaa rauhallisesti. Pian Pulkkinen on ryhdikäs kuin balettitanssija. Kuva: Ossi Oksanen

Vieläkin on villihevosia

Maanantailtoissa ensimmäisten yksityisasiakkaiden joukossa oli American Curly -rotuisen hevosen, jonka selkään ei otettu nousta vielä kokkaan. Ed Dabneylla on kokemusta mooniläistä hevosta. Villieitäkin.

Wyomingissa asuessaan Dabney tarkkaili paljon villihevosia. Sitä kautta hän oppi hevosten käyttäytymistä ja keskinäistä kommunikointia.

Suurilla karjataloilla työskentelevänsä hän koulutti ohjelmakäytössä ja villihevosia.

tamisesta vaan kommunikoinnista. Tavoitteena on laittaa kumitteen hevosen ja omistajan tulot.

–On paljon parempi kommunikoida hevosen kanssa kuin pakottaa niitä. Kvikantti ratsastuslääkäri Dabneyn hevospäätelyä seuraava yleisö uskoo, että opetella välyttämällä monelta turhalta ratsastusveto- ja laulusta.

Dabney muistuttaa, että ratsastajan on oltava laaman johtaja, joka päättää vauhdin ja suunnan.

–Hevoset ovat luonnollisia seuraajia, jotka tarvitsevat johtajan. Hevosen voi olla turvallisesti mieltä, jos se löytää luottamuksen arvoisen johtajan.

Dabneyn koulutus perustuu luonnolliseen ja helia-
varaiseen tapaan käsitellä hevosta. Se on kaikkina-
moin vanhojen karjapaimenten perinteistä otteista.

–Vain kooka pidän cowboy-hattua, en opeta wes-
tern-ratsastusta, Dabney muistuttaa.

Perheen yhteinen urakka

Dabneyn 20-vuotias tytär Madeline Dabney seuraa sivusta isänsä opittuina. Isä-Dabneyn lisäksi vaimo ja kaikki neljä tyttäriä työskentelevät hevosten kanssa.

–Tämä on perheprojekti. Emme olisi voineet jäädä, jos äiti ei olisi jättänyt huolehtimaan tilasta, Madeline Dabney kertoo.

Tila tarkoittaa tällä hetkellä 30 hevosta, joista kahdeksan on omia.

–Olen todella ylpeä niistä ja meidän sukunimes-
tämme. Isä on viidenen sukupolven hevosemies. Dabneyt ovat aina työskennelleet hevosten kanssa, tytär toteaa kunnioitusta äänensä.

arni.nissi@pk.fi

Suomen nuorin personal trainer opastaa olympiaurheilijoita

Pietersaaresta Pekingiin

Kaisa Suomalainen
PIETERSAARI (KP)

Marjut Hepokangas pääkka. Pari seuraavaa viikkoa Hepokangas itseään tutuista tunteista kuntosaliohjaajan työtä, mutta sälli on jotain muuta kuin lapkotaisin tuttu pehmyydyt Jepsin Gym. Paikka on Peking tai joku muu kesäolympialaisten suorituskaupunki, tarkemmin sanottuna olympiaurheilijoiden kisäkyliä.

Kyllä, Marjut Hepokangas opastaa oikeille lajeille maailman huipputehneille. Valmennusohjelman pietersaarelainen ei tässä pestissä jää. Asiakkailta on omat pitkätarjat treenusohjelmat.

Hepokangas työntekijä on yksi-
tyyren yritys, italialainen kuntoli-
televälittäjä Technogym. Yrityksen
pohjoitumisen maahanjoita ke-
hoitti tuun kuntosalin ammattitai-
toista työntekijä hakemaan Peking-
projektiin.

–Lähetin Italian anuoluehjoen
ja hakokirjeen heille. Maailman-
laatuksia olin jo varma, ettei mitään
valta, mutta huhtikuussa alkoi ti-
kku pyynnöitä passin valmistusta.

Tieto valinnasta tuli Hepokangas
puhelimien, kun hän oli äitinsä
kanssa kaupunkilaisa otokolla.

–Sanoin äidille, että minä olen
sitten lähdössä Kiinaan.

Hepokangas ei tiedä tulevan
tiedon alkuaikasta vielä mitään.
Meno- ja paluutoon ei tiedossa,
mutta päivien sisältö ei.

Marjut Hepokangas lähtee kuntosaliohjaajaksi Pekingin olympialaisiin. Kuva: Kaisa Suomalainen

–En tiedä, tuleeko tekemään
12-tuntia päiviä koko kahden ja
puolen viikon ajan, ja tuleeko nä-
kömään Kiinasta muuta kuin olym-
piakylän. Toivotavasti näen: on
kurja, jos menee olympialaisiin eikä
nie niistä mitään.

Pääsuupäivä on 24. elokuuta. Edel-
länsä iltiin hietetään miesten
kehäsuupäivä. Sitä Hepokangas ha-
velee päätevelinä katsomaan. Soo-
mahainurheilijoiden nimilöyrotku
olisivat melutuisa tuluisa kotiin.
–Itse ajattelin yrittää metsästä

Pitämisen ja Evilan nimmaria. Sis-
kompoika on pyytynyt Ronaldirhon
nimimaria.

mäkäräkysestä.
–Meille on sanottu, että teidän pi-
tä- saada viidenkymmenen tärkein
urheilijan valokuvat. Listan
tätelin on joita korjaillojia USA:
sta. Suomalaisia viidenkymmenen
joukossa ei ole.

Technogymillä on olympialaisissa
yhteensä kymmenen kuntosalioh-
jaajaa. Hepokangas on ainoa suo-
malainen ja 22-vuotiasa joukon
nuorin. Muut ovat keskimäärin
kolmekymppisiä.

–Olen tottunut olemaan nuorin.
Valmistuin personal traineriksi Suo-
men nuorisopäivä, 19-vuotiaana.
Sen jälkeenkin ei kukaan ole val-
mistunut yhtä nuorena.

Nuorin voi olla kokemus ja pä-
tevyt.
–Olin viisivuotias kun isä otti sa-
lin, ja siitä lähtien tämä on ollut
mielille kuin toinen koti. Kyllä tämä
on se, mitä haluan tehdä ja jatkaa
sitteinkin, kun isä lopettaa.

Itä joku pakkaamisen merkeistä.
Jännittäkö?
–Tämä on ensimmäinen tilko-
mannatikan yksin. Tänäkin yksi
toimittaja kysyi, voiko murilla
soittaa, jos olympialaisissa saatus
jotain ikävää. Toivotavasti terro-
tikava ei tule; toivoisin, että poli-
tikava ei sekoitettaisi urheilusta.

Olympialaisissa ei ole kyse ystävästä
maasta, vaan tämä on urheilulle
suuri tapahtuma koko maailman.
Kaisa Suomalainen@pk.fi

KESKIPIIHANMAA
Keskipiihanmaa on suomalainen urheilun ja liikunnan palveluyhtiö. Yhtiön toiminta-alueeseen kuuluvat Keski-Piihanmaa, Keskisuomen ja Keski-Suomen alueet. Yhtiön palveluihin kuuluvat urheilun ja liikunnan palvelut, urheilun ja liikunnan koulutus, urheilun ja liikunnan tutkimus ja kehitys, urheilun ja liikunnan markkinointi ja viestintä, urheilun ja liikunnan talous- ja hallinto, urheilun ja liikunnan oikeudellinen neuvonta, urheilun ja liikunnan lääketieteellinen neuvonta, urheilun ja liikunnan ravitsemusneuvonta, urheilun ja liikunnan psykologinen neuvonta, urheilun ja liikunnan sosiaalinen neuvonta, urheilun ja liikunnan lääketieteellinen tutkimus ja kehitys, urheilun ja liikunnan tutkimus- ja kehitys, urheilun ja liikunnan markkinointi ja viestintä, urheilun ja liikunnan talous- ja hallinto, urheilun ja liikunnan oikeudellinen neuvonta, urheilun ja liikunnan lääketieteellinen neuvonta, urheilun ja liikunnan ravitsemusneuvonta, urheilun ja liikunnan psykologinen neuvonta, urheilun ja liikunnan sosiaalinen neuvonta.